

Hallintovaliokunta

Perjantai 11.12.2020 klo 11.15—12.30

Läsnä

puheenjohtaja Riikka Purra ps
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Anna-Kaisa Ikonen kok
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Aki Lindén sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (5 osittain)
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Matti Semi vas
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Ben Zyskowitz kok
varajäsen Seppo Eskelinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
varajäsen Niina Malm sd
varajäsen Mari Rantanen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)

Sihteeri

istuntoasiainneuvos Henri Helo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp

Muu asiakirja TrV_lausuntopyyntö muille valiokunnille_10122020.pdf / A3

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp / B3

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten asiasta: Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen – nykytila ja kehittämistarpeet (O 48/2019 vp, mahdollinen lausunto). Lausunto on annettava tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 12.03.2021.

Pöytäkirja HaVP 63/2020 vp

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027 ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeusalan rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2018 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2018 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 46/2020 vp

Liiteasiakirja Asetusehdotukset Kansalaisuus, tasa-arvo ja perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman ja Oikeusalan rahoitusohjelman perustamiseksi vuosille 2021-2027

Hallintovaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä UJ 46/2020 vp - U 60/2018 vp.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Oikeus- ja sisäasiainneuvoston asiat

Valiokunnan oma asia O 74/2020 vp

Asiantuntijalausunto O 74/2020 vp HaV 11.12.2020 sisäministeri Maria Ohisalo, sisäministeriö Asian-
tuntijalausunto / A5

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- sisäministeri Maria Ohisalo, sisäministeriö, liite
- ylijohtaja, kansainvälisten asioiden yksikkö Laura Yli-Vakkuri, sisäministeriö
- erityisasiantuntija Sanna Montin, sisäministeriö
- johtava asiantuntija Kukka Krüger, sisäministeriö

6. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje komission tiedonannosta EU:n huumeidenvastaiseksi ohjelmaksi ja toimintasuunnitelmaksi vuosille 2021-2025

Valtioneuvoston E-selvitys E 128/2020 vp

Liiteasiakirja EU; Komission tiedonanto EU:n huumeidenvastaiseksi ohjelmaksi ja toimintasuunnitelmaksi vuosille 2021-2025

Liiteasiakirja EU; EU:n huumausainestrategian jatkovalmistelu neuvostossa komission tiedonannon pohjalta

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: E-kirje komission tiedonannosta EU:n huumeidenvastaiseksi ohjelmaksi ja toimintasuunnitelmaksi vuosille 2021-2025 / A6

Hallintovaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 24/2020 vp - E 128/2020 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Kappaleen 6 ensimmäisen virkkeen loppuun lisättiin sanat: "..., mitä valiokunta pitää tärkeänä".

Pöytäkirja HaVP 63/2020 vp

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus

Kansalaisaloite KAA 5/2019 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus / A7

Lisäselvitys KAA 5/2019 vp HaV 11.12.2020 Maahanmuuttovirasto Asiantuntijalausunto / B7

Muu asiakirja 101220_Sihteerin täydennysesityksiä 8.12.2020 jaettuun mietintöluonnokseen_KAA 5_2019.pdf / C7

Vastalause Vastalause HaV PS KAA 5_2019 vp.pdf / D7

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- Maahanmuuttovirasto, liite

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 8.12.2020 jaetun mietintöluonnoksen.

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerin täydennysesityksiä 8.12.2020 päivättyyn mietintöluonnokseen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Mietintöluonnokseen päätettiin tehdä sihteerin täydennysesityksestä ilmenevät muutokset. Lisäksi kappaleen 42 viimeiseen virkkeeseen lisättiin ”tai peruuttaa” sekä kappaleen 73 toiseksi viimeiseen virkkeeseen sivulause ”mutta valiokunnan mielestä asiaan tulee kiinnittää huomiota”.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että 67 kappaleen kaksi viimeistä virkettä korvataan tekstillä: ”Valiokunta edellyttää hallituksen ryhtyvän viivytyksettä toimenpiteisiin tarvittavien muutosten tekemiseksi ulkomaalaislakiin, jotta kansainvälisen suojelun asema on määritelmädirektiivin mahdollistamalla tavalla poistettavissa henkilöiltä, jonka on perusteltua olettaa olevan vaaraksi Suomen turvallisuudelle tai joka on lainvoiman saaneella tuomiolla tuomittu erityisen törkeästä rikoksesta”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 13-3 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että kappaleeseen 71 lisätään: ”Valiokunta katsoo, että kansalaisuuden saamisen edellytyksiä tulisi tiukentaa. Valiokunnan näkemyksen mukaan kansalaisuuslakia on muutettava siten, ettei vakavaan rikokseen syylistyneiden ulkomaalaisten koskaan ole mahdollista saada Suomen kansalaisuutta. Esimerkiksi Tanskassa seksuaalirikoksiin syyllistyneiltä ulkomaalaisilta on pysyvästi suljettu

Pöytäkirja HaVP 63/2020 vp

pois mahdollisuus saada Tanskan kansalaisuus. Kansalaistamisen edellytyksenä tulisi muutenkin olla onnistunut kotoutumisprosessi”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 13-3 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että kappaleeseen 73 lisätään: ”Valiokunta pitää vallitsevaa oikeustilaa riittämättömänä ja katsoo, että hallituksen tulee viivytyksettä ryhtyä toimenpiteisiin säilöönoton käyttöalan laajentamiseksi paluudirektiivin mahdollistamalla tavalla siten, että henkilö, joka on rikosoikeudellisen seuraamuksen johdosta määrätty palautettavaksi, voidaan välittömästi ottaa säilöön”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että mietintöluonnokseen lisätään uusi 77 a kappale: ”Vaikka kansalaisaloitteessa ehdotetut lakimuutokset eivät olekaan toteutettavissa, on aloitteen käsittelyn yhteydessä noussut esiin myös sellaisia toteutettavissa olevia sääntelymahdollisuuksia, joilla voimassa olevaa ulkomaalaislainsäädäntöä voitaisiin tarpeelliseksi katsottavalla tavalla kiristää. Valiokunta pitää esiin nostamia lainsäädännöllisiä muutoksia turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaan välttämättöminä”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Zyskiewicz ehdotti vpj Talvitien kannattamana, että mietintöluonnoksen lausumaehdotus korvataan lausumaehdotuksella: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa tarvittavat lakiesitykset, joilla huolehditaan seksuaalirikoksiin ja törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten nopeasta ja tehokkaasta maasta poistamisesta sekä varmistetaan muutoinkin kansalaisten turvallisuuden, rikosten uhrien ja asianosaisen itsensä oikeusturvan parantamiseksi entistä sujuvammat käsittelyprosessit rikosasioissa ja antaa hallintovaliokunnalle selvityksen tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista vuoden 2022 syysistuntokauden alkuun mennessä”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-3 mietintöluonnos hyväksyttiin. Lisäksi kolme jäsentä äänesti tyhjää.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että mietintöluonnoksen lausumaehdotuksen lisäksi hyväksytään lausuma: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että kansainvälisen suojelun asema on poistettavissa henkilöltä, jonka on perusteltua olettaa olevan vaaraksi Suomen turvallisuudelle tai joka on Suomessa oleskelunsa aikana syyllistynyt törkeään rikokseen”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Pöytäkirja HaVP 63/2020 vp

Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että mietintöluonnoksen lausumaehdotuksen lisäksi hyväksytään lausuma: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että henkilö, joka on rikosoikeudellisen seuraamuksen johdosta määrätty palautettavaksi, voidaan välittömästi ottaa säilöön”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Halla-aho ehdotti ed. Peltokankaan kannattamana, että mietintöluonnoksen lausumaehdotuksen lisäksi hyväksytään lausuma: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelämättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen kansalaisuuslain muuttamiseksi siten, että vakavasta rikoksesta, kuten seksuaalirikoksesta, tuomittu henkilö ei koskaan voi saada Suomen kansalaisuutta”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10-3 mietintöluonnos hyväksyttiin. Lisäksi kolme jäsentä äänesti tyhjää.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Purra, Halla-aho ja Peltokangas varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Päätettiin, että vastalause on toimitettava sihteerille 11.12.2020 klo 14 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Purra, Halla-aho ja Peltokangas /D7

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Hallituksen esitys HE 241/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 241/2020 vp HaV 10.12.2020 perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto / A8
Asiantuntijalausunto HE 241/2020 vp HaV 10.12.2020 hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö Asiantuntijalausunto / B8
Asiantuntijalausunnon liite HE 241/2020 vp HaV 10.12.2020 hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö Asiantuntijalausunto / C8

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.12.2020:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- kansliapäällikkö Kirsi Varhila, sosiaali- ja terveysministeriö
- pääsihteeri, osastopäällikkö Kari Hakari, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, sosiaali- ja terveysministeriö

Pöytäkirja HaVP 63/2020 vp

- hallitusneuvos Pirjo Kainulainen, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakimies Suvi Velic, sosiaali- ja terveysministeriö
- kuntaministeri Sirpa Paatero, valtiovarainministeriö
- yksikön päällikkö, finanssineuvos Tanja Rantanen, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Matti Sillanmäki, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Erkki Papunen, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Ville Koponen, valtiovarainministeriö
- sisäministeri Maria Ohisalo, sisäministeriö
- pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka, sisäministeriö
- hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö, liite

Keskusteltiin kuultavista asiantuntijoista.

9. Valiokunnasta vuoden 2020 valtiopäivillä valmistuneet asiat

Esityslistan liite HaV 2020 valtiopäivillä valmistuneet asiat / A9

Todettiin valiokunnasta vuoden 2020 valtiopäivillä valmistuneet asiat.

10. Valiokunnassa vireillä olevat asiat

Esityslistan liite HaV vireillä olevat asiat / A10

Todettiin valiokunnassa vireillä olevat asiat.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 4.2.2021 klo 11.45, jollei valiokuntaa kutsuta aiemmin koolle.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Istuntoasiainneuvos Henri Helo